

CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU COMBATERICA DISCRIMINĂRII
Autoritate de stat autonomă

Operator de date cu caracter personal nr. 11375

HOTĂRÂREA 657
Din data de 26.10.2016

Dosar nr.: 722/2015

Petiția nr.: 7745/08.12.2015

Petent:

Reclamat: Cabinetul Medical Veterinar Dr. ..

Obiect: îngrădirea participării la o licitație publică, pe criteriul stării de graviditate a petentei

I. Numele, domiciliul sau reședința părților

I.1. Numele și domiciliul petenților

I.1.1.

I.2. Numele și reședința reclamatorilor

I.2.1. **Cabinetul Medical Veterinar Dr....,**

I.2.2., adresa de corespondență la sediul Direcției Sanitar Veterinare și pentru Siguranța Alimentelor Arad, str. Liviu Rebreanu, nr. 98C, județul Arad

II. Obiectul sesizării și descrierea presupusei fapte de discriminare

2.1. Prin sesizarea făcută, petenta se consideră discriminată, prin îngrădirea participării la o licitație publică, pe criteriul stării de graviditate

III. Procedura de citare

3.1. În temeiul art. 20, alin. 4 din O.G. nr.137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, republicată, Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării a îndeplinit procedura legală de citare a părților.

3.2. Prin adresa înregistrată cu nr. 7745/18.01.2016 a fost citată petenta, pentru termenul stabilit la data de 28.01.2016. La termen, petenta nu s-a prezentat.

3.3. Prin adresele înregistrate cu nr. 198/18.01.2016 au fost citate părțile reclamate, pentru termenul stabilit la data de 28.01.2016. La termen, părțile reclamate nu s-au prezentat.

3.4. Procedura de citare legal îndeplinită.

IV. Susținerile părților

4.1. Susținerile petentei

4.1.1. Prin intermediul memoriului înregistrat sub nr. 7745/08.12.2016, petenta arată următoarele:

- este de profesie medic veterinar și că, la momentul depunerii prezentei sesizări, se afla în stare de graviditate;

- se consideră discriminată, prin îngrădirea participării la o licitație publică, pe criteriul stării de graviditate;

- a aplicat pentru atribuirea unui contract de achiziție publică și, în urma acestui fapt, reclamatul R.M. a transmis o adresă prin intermediul căreia i-a solicitat să dea explicații în ceea ce privește modalitatea în care va presta serviciile asumate pentru o anumită perioadă.

4.1.2. Sunt atașate documente la dosar.

4.2. Susținerile reclamatului Cabinet Medical Veterinar Dr. ...

4.2.1. Prin intermediul înscrisului înregistrat sub nr. 402/27.01.2016, partea reclamată solicită respingerea sesizării ca neîntemeiată și susține următoarele:

- formele de discriminare menționate de petentă se aplică în cadrul raporturilor de muncă existente între un angajat și angajator, între părți neexistând niciun raport de muncă;

- nu a condiționat sau îngrădit participarea la licitația publică, pe motiv că petenta este însărcinată și nu a avut un comportament prin care să denigreze public petenta. Consideră că, simpla mențiune în contestația formulată către Direcția Sanitar Veterinară și pentru Siguranța Alimentelor Arad, cum că reclamata este însărcinată, nu constituie discriminare;

- respectiva comisie de evaluare a dosarelor de licitație nu a îngrădit participarea petentei la licitație, nu a depunctat-o pe motiv că se află în stare de graviditate, ci i s-a adresat întrebarea legată de modalitatea în care își va desfășura activitatea dacă oferta va fi câștigătoare. Menționează că petenta nu a răspuns acestei întrebări.

4.3. Susținerile reclamatului ...

4.3.1. Prin intermediul înscrisului înregistrat sub nr. 543/03.02.2016, reclamatul solicită stabilirea unui nou termen în vederea soluționării sesizării.

4.3.2. Prin intermediul înscrisului înregistrat sub nr. 720/10.02.2016, reclamatul susține următoarele:

- a coordonat Comisia de evaluare a ofertelor depuse conform prevederilor legale;

- anterior faptelor reclamate în prezenta sesizare, petenta a fost desemnată câștigător al licitației;

- ulterior reclamației contracandidatului petentei (**Cabinet Medical Veterinar Dr...**), Comisia de evaluare a fost obligată să reevalueze ofertele și să pună în aplicare decizia Consiliului Național de Soluționare a Contestațiilor, drept pentru care au fost reevaluate, atât

oferta depusă de către S.C. Cabinet Medical Veterinar ..S.R.L., ofertant declarat câștigător la data primei evaluări, cât și cea depusă de Cabinet Medical Veterinar Dr.;

- prin întrebările adresate petentei în acordul procedurii de evaluare nu i s-a adus nicio atingere care să o îndreptățască a susține că a suferit un tratament degradant; la întrebările formulate se aștepta un răspuns referitor la modul în care petenta înțelegea să-și îndeplinească obligațiile acordului cadru în cazul în care va fi desemnat câștigător.

4.3.3. Sunt atașate documente la dosar.

V. Motivele de fapt și de drept

5.1. În fapt, Colegiul director al Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării (C.N.C.D.) constată că petentei i-a fost îngădit dreptul de a participa la o licitație publică, pe criteriul stării de graviditate.

5.2. În drept, *Ordonanța de Guvern nr. 137/2000 privind combaterea și sancționarea tuturor formelor de discriminare*, republicată (în continuare O.G. nr. 137/2000) la **art. 2**

alin. (1) prevede: „Potrivit prezentei ordonanțe, prin discriminare se înțelege orice deosebire, excludere, restricție sau preferință, pe bază de rasă, naționalitate, etnie, limbă, religie, categorie socială, convingeri, sex, orientare sexuală, vârstă, handicap, boală cronică necontagioasă, infectare HIV, apartenență la o categorie defavorizată, precum și orice alt criteriu care are ca scop sau efect restrângerea, înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale sau a drepturilor recunoscute de lege, în domeniul politic, economic, social și cultural sau în orice alte domenii ale vieții publice.”

5.3. Conform **art. 6** din O.G. nr. 137/2000, „*Constituie contravenție, conform prezentei ordonanțe, discriminarea unei persoane pentru motivul ca aparține unei anumite rase, naționalități, etniei, religii, categorii sociale sau unei categorii defavorizate, respectiv din cauza convingerilor, vârstei, sexului sau orientării sexuale a acesteia, într-un raport de munca și protecție socială, cu excepția cazurilor prevăzute de lege, manifestată în următoarele domenii: a) încheierea, suspendarea, modificarea sau încetarea raportului de munca; b) stabilirea și modificarea atribuțiilor de serviciu, locului de munca sau a salariului; c) acordarea altor drepturi sociale decât cele reprezentând salariul; d) formarea, perfecționarea, reconversia și promovarea profesională; e) aplicarea măsurilor disciplinare; f) dreptul de aderare la sindicat și accesul la facilitățile acordate de acesta; g) orice alte condiții de prestare a muncii, potrivit legislației în vigoare.*”

5.4. Este bine știut că O.G. nr. 137/2000, astfel cum a fost amendată prin Legea nr. 324/2006, a transpus prevederile Directivei 2000/78/CE de creare a unui cadru general în favoarea egalității de tratament, în ceea ce privește încadrarea în muncă și ocuparea forței de muncă.

5.5. Astfel, apărarea reclamatului, prin care arată că întrebările adresate petentei în cadrul procedurii de evaluare nu i-au adus nicio atingere care să o îndreptățască a susține că a suferit un tratament degradant nu poate fi reținută deoarece, prin simpla adresare a acestor întrebări a fost indusă ideea că șansele petentei sunt diminuate în fața celuilalt participant la procedură.

5.6. În analizarea faptelor de discriminare, Colegiul director se raportează și la dispozițiile cuprinse în **art. 10** din **Legea nr. 202/2002 privind egalitatea de șanse și de tratament între femei și bărbați**, prin care se arată că: „(1) *Maternitatea nu poate constitui*

un motiv de discriminare. (2) Orice tratament mai puțin favorabil aplicat unei femei legat de sarcina sau de concediul de maternitate constituie discriminare în sensul prezentei legi. (3) Orice tratament mai puțin favorabil aplicat unei femei sau unui bărbat, privind concediul pentru creșterea copiilor sau concediul paternal, constituie discriminare în sensul prezentei legi. (4) Este interzis să i se solicite unei candidate, în vederea angajării, să prezinte un test de graviditate și/sau să semneze un angajament ca nu va rămâne însărcinată sau ca nu va naște pe durata de valabilitate a contractului individual de muncă. (5) Sunt exceptate de la aplicarea prevederilor alin. (1) acele locuri de muncă interzise femeilor gravide și/sau care alăptează, datorită naturii ori condițiilor particulare de prestare a muncii. (6) Concedierea nu poate fi dispusă pe durata în care: a) salariată este gravidă sau se află în concediu de maternitate; b) salariată/salariatul se află în concediul pentru creșterea copiilor în vârstă de până la 2 ani, respectiv 3 ani în cazul copilului cu dizabilități; c) salariatul se află în concediu paternal. (7) Este exceptată de la aplicarea prevederilor alin. (6) concedierea pentru motive ce intervin ca urmare a reorganizării judiciare, a falimentului sau a dizolvării angajatorului, în condițiile legii. (8) La încetarea concediului de maternitate, a concediului pentru creșterea copiilor în vârstă de până la 2 ani, respectiv 3 ani în cazul copilului cu dizabilități sau a concediului paternal, salariată/salariatul are dreptul de a se întoarce la ultimul loc de muncă ori la un loc de muncă echivalent, având condiții de muncă echivalente, și, de asemenea, de a beneficia de orice îmbunătățire a condițiilor de muncă la care ar fi avut dreptul în timpul absenței. (9) La revenirea la locul de muncă în condițiile prevăzute la alin. (8), salariată/salariatul are dreptul la un program de reintegrare profesională, a cărui durată este prevăzută în regulamentul intern de organizare și funcționare și nu poate fi mai mică de 5 zile lucrătoare.”

5.7. Pentru a constata existența unei fapte de discriminare directă sunt necesare îndeplinirea următoarelor elemente:

- o diferențiere
- între două persoane sau situații aflate pe poziție comparabilă
- bazată pe un criteriu
- care încalcă un drept.

5.8. Colegiul director constată că îngrădirea participării la o licitație publică, pe criteriul stării de graviditate a petentei constituie o diferențiere.

5.9. Criteriul de diferențiere analizat este starea de graviditate, care se înscrie la categoria „orice alt criteriu”.

5.9.1. În numeroase situații, femeilor le sunt îngrădite drepturile pe motivul stării de graviditate/maternitate. Legiuitorul a statuat, în cuprinsul Legii nr. 202/2002 privind egalitatea de șanse și de tratament între femei și bărbați, că: „) *Statutul familial și cel marital nu pot constitui motiv de discriminare.*” și că: „*Orice tratament mai puțin favorabil aplicat unei femei legat de sarcina sau de concediul de maternitate constituie discriminare în sensul prezentei legi*”

5.10. Dreptul încălcat este dreptul la muncă.

În concluzie, Colegiul director constată că sunt întrunite elementele constitutive ale unei fapte de discriminare:

- un tratament diferențiat exprimat prin îngrădirea participării la o licitație publică
- aplicat petentei, care la momentul depunerii prezentei sesizări se afla în stare de graviditate
- prin care se încalcă dreptul la muncă.

5.11. O astfel de practică încurajează actorii relevanți din instituțiile publice și private să încalce principiul egalității de șanse și de gen și încalcă dreptul femeilor care se află în stare de graviditate/maternitate să beneficieze de dreptul la muncă în condiții de egalitate.

5.11.1. Legiuitorul, prin prevederile legale în vigoare în acest moment, protejează această categorie de persoane, orice tratament mai puțin favorabil aplicat unei femei legat de sarcină/maternitate constituind discriminare.

5.12. Apărarea reclamatului (care are calitatea de președinte al Comisiei de Evaluare din cadrul Direcției Sanitar Veterinară și pentru Siguranța Alimentelor Arad), prin care arată că întrebările adresate petentei în cadrul procedurii de evaluare nu i-au adus nicio atingere care să o îndreptățească a susține că a suferit un tratament degradant nu pot fi reținute. Prin simpla adresare a acestor întrebări a fost indusă ideea că șansele petentei sunt diminuate în fața celui alt participant la procedură.

5.13. Astfel, Colegiul director reține că faptele săvârșite de reclamatul președintele Comisiei de Evaluare din cadrul Direcției Sanitar Veterinară și pentru Siguranța Alimentelor Arad, constituie discriminare directă conform art. 2 alin. (1) și art. 6 din O.G. nr. 137/2000, republicată, coroborat cu prevederile art. 10 din Legea nr. 202/2002 privind egalitatea de șanse și de tratament între femei și bărbați.

5.14. În ceea ce privește faptele săvârșite de cea de-a doua parte reclamată, Cabinetul Medical Veterinar Dr...., Colegiul director, în analiza faptelor, se raportează la prevederile art. 2 alin. (2) și alin. (4) din O.G. nr. 137/2000, republicată.

5.15. Astfel, conform **art. 2, alin. (2)** „ *Dispoziția de a discrimina persoanele pe oricare dintre temeiurile prevăzute la alin. (1) este considerată discriminare în înțelesul prezentei ordonanțe.*”

5.16. În conformitate cu prevederile **art. 2 alin. (4)** „*Orice comportament activ ori pasiv care, prin efectele pe care le generează, favorizează sau defavorizează nejustificat ori supune unui tratament injust sau degradant o persoană, un grup de persoane sau o comunitate față de alte persoane, grupuri de persoane sau comunități atrage răspunderea contravențională conform prezentei ordonanțe, dacă nu intră sub incidența legii penale.*”

5.17. Revenind la definiția cuprinsă în art. 2, alin. (2) „ *Dispoziția de a discrimina persoanele pe oricare dintre temeiurile prevăzute la alin. (1) este considerată discriminare în înțelesul prezentei ordonanțe.*”, Colegiul director reține următoarele:

5.17.1. Dispoziția de a discrimina se referă nu doar la acele dispoziții cu caracter obligatoriu, ci și la preferințele exprimate și încurajările privind un tratament discriminatoriu.

5.17.2. Conform art. 2 alin. lit. b din Directiva 2006/54/CE privind punerea în aplicare a principiului egalității de șanse și al egalității de tratament între bărbați și femei în materie de încadrare în muncă și de muncă, discriminarea include "îndemnul de a practica față de persoane discriminarea pe criteriul sexului". Astfel notiunea de 'dispoziție' din O.G. nr. 137/2000 trebuie interpretată în sens mai larg, pentru a include și termenul de 'îndemn'.

5.17.3. Un alt argument care trebuie luat în considerare este legat de acțiunea prin care unele persoane sunt tratate diferit sau lipsite de anumite drepturi în mod nejustificat, pe baza unor considerente neîntemeiate. În prezenta speță, petentei i-a fost îngrădit dreptul de a participa la licitație publică pe criteriul stării de graviditate.

5.17.3.1. Colegiul director reține că mențiunea cuprinsă în contestația formulată de Cabinetul Medical Veterinar Dr... către Direcția Sanitar Veterinară și pentru Siguranța Alimentelor Arad, prin care arăta că petenta este însărcinată, a condus la încurajarea

membrilor Comisiei de evaluare a ofertelor (în prezenta cauză a președintelui comisiei) să aibă un comportament discriminatoriu față de petentă.

5.17.3.2. Colegiul director reține că în urma acestei solicitări, Comisia de evaluare a reevaluat ofertele și a pus în aplicare decizia Consiliului Național de Soluționare a Contestațiilor, drept pentru care au fost reevaluate, atât oferta depusă de către S.C. Cabinet Medical Veterinar ...S.R.L., ofertant declarat câștigător la data primei evaluări, cât și cea depusă de Cabinet Medical Veterinar Dr.....

5.17.4. În majoritatea țărilor democratice există legi împotriva discriminării, iar egalitatea de tratament este garantată de Constituție. Cu toate acestea, fenomenele de discriminare există chiar și în ciuda eforturilor legislative de combatere a fenomenului. Printre cele mai frecvente fenomene de discriminare se află: discriminarea pe bază de sex, vârstă, de convingeri politice, de naționalitate, de rasă, de religie, de orientare sexuală etc.

5.18. Astfel, Colegiul director reține că faptele săvârșite de reclamatul Cabinetul Medical Veterinar Dr.constituie discriminare conform art. 2 alin. (2) și art. 2 alin. (4) din O.G. nr. 137/2000, republicată.

5.19. Față de aspectele analizate mai sus, Colegiul, cu unanimitate de voturi, constată că sunt îndeplinite condițiile faptei de discriminare, prevăzută de art. 2 alin. (1), art. 2 alin. (2), art. 2 alin. (4) și art. 6 din O.G nr.137/2000, republicată, coroborate cu prevederile art. 10 din Legea nr. 202/2002 privind egalitatea de șanse și de tratament între femei și bărbați și decide:

1. sancționarea reclamatului ...în temeiul art. 26 din **O.G. nr. 137/2000**, cu amendă contravențională în valoare de 5.000 lei;

2. sancționarea reclamatului Cabinetul Medical Veterinar Dr.în temeiul art. 26 din **O.G. nr. 137/2000**, cu amendă contravențională în valoare de 1.000 lei;

5.20. Alin. 2 al art. 26 prevede: „*Consiliul sau, după caz, instanța de judecată poate obliga partea care a săvârșit fapta de discriminare să publice, în mass-media, un rezumat al hotărârii de constatare, respectiv al sentinței judecătorești*”.

5.21. În acest sens, Colegiul director obligă părțile reclamate (reclamatul ...și reclamatul Cabinetul Medical Veterinar Dr....) să publice în mass media un rezumat al prezentei hotărâri.

Față de cele de mai sus, în temeiul art. 20 alin. (2) din **O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare**, republicată, cu unanimitatea membrilor prezenți la ședință

COLEGIUL DIRECTOR HOTĂRĂȘTE:

1. Solicitarea reclamatului ...către petentă de a explica modalitatea în care va presta serviciile asumate pentru o anumită perioadă constituie discriminare directă conform prevederilor art. 2 alin. (1) și art. 6 din O.G nr.137/2000, republicată, coroborate cu prevederile art. 10 din Legea nr. 202/2002 privind egalitatea de șanse și de tratament între femei și bărbați.

2. Sancționarea reclamatului ...în temeiul art. 26 din **O.G. nr. 137/2000**, cu amendă contravențională în valoare de 5.000 lei;

3. Încurajarea membrilor Comisiei de evaluare a ofertelor (în prezenta cauză a președintelui comisiei), prin intermediul mențiunii cuprinse în contestația formulată de Cabinetul Medical Veterinar Dr.către Direcția Sanitar Veterinară și pentru Siguranța Alimentelor Arad, prin care arăta că petenta este însărcinată, constituie discriminare conform art. 2 alin. (2) și art. 2 alin. (4) din O.G nr.137/2000, republicată.

4. Sancționarea reclamatului Cabinetul Medical Veterinar Dr.în temeiul art. 26 din **O.G. nr. 137/2000**, cu amendă contravențională în valoare de 1.000 lei;

5. Obligă părțile reclamate (reclamatulși reclamatul Cabinetul Medical Veterinar Dr.....) să publice în mass media un rezumat al prezentei hotărâri conform art. 26 alin. 2 din **O.G. nr. 137/2000**;

6. O copie a prezentei hotărâri se va comunica părților și Consiliului Național de Soluționare a Contestațiilor.

VI. Modalitatea de plată a amenzii: Amenda se va achita astfel:

- Reclamatul ..., la Administrația Județeană a Finanțelor Publice Arad. Dovada plății se va trimite către C.N.C.D. în termen de 15 zile de la rămânerea definitivă a hotărârii. În caz contrar, C.N.C.D. va lua măsurile legale necesare;

- Reclamatul Cabinetul Medical Veterinar Dr. ...la Direcția Generală a Finanțelor Publice Arad. Dovada plății se va trimite către C.N.C.D. în termen de 15 zile de la rămânerea definitivă a hotărârii. În caz contrar, C.N.C.D. va lua măsurile legale necesare;

VII. Calea de atac și termenul în care se poate exercita

Prezenta hotărâre poate fi atacată în termenul legal de 15 zile potrivit **O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare și Legii nr. 554/2004 a contenciosului administrativ** la instanța de contencios administrativ.

Membrii Colegiului director prezenți la ședință

ASZTALOS CSABA FERENC – Membru

BERTZI THEODORA – Membru

DINCĂ ILIE – Membru

GHEORGHIU LUMINIȚA – Membru

HALLER ISTVÁN – Membru

JURA CRISTIAN – Membru

LAZĂR MARIA – Membru

MANOLE PETRE FLORIN – Membru

Hotărâre motivată și redactată de: P.F.M./B.B.

Notă: Hotărârile emise de Colegiul Director al Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării potrivit prevederilor legii și care nu sunt atacate în termenul legal, potrivit O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare și Legii 554/2004 a contenciosului administrativ, constituie de drept titlu executoriu.